

Քահանայն

Հրաժարիմբ ի սատանայէ եւ յամենայն իարէու[ժենէ նորա, ի պատրանաց նորա, ի խորհրդոց նորա, ի գնացից նորա, ի չար կամաց նորա, ի չար հրեշտակաց նորա, ի չար պաշտօնէից նորա, ի չար կամարարաց նորա, եւ յամենայն չար զօրու[ժենէ նորա՝ հրաժարելով հրաժարիմբ։

Երիցս կրկնեա:

Եւ ապա դառնամբ ի լոյս աստուածդիտութեան։

Քահանայն

Խոստավանենք եւ Հաւատամբ ամենակատար սրտիւ ղՀայրն Աստուած՝ անեղ․ անծին, եւ անակիզբն․ այլ եւ ծնող Որդւոյ եւ բղիսող Հոդւոյն սրբոյ։

Հաւատամբ զԲանն Աստուած՝ անեղ, ծնեալ՝ եւ սկսեալ ի Հօրէ նախ քան գյաւիտեանա ոչ յետոյ եւ ոչ կրտսեր այլ որքան Հայրն Հայր՝ ընդ նմին եւ Որդին Որդի։

Հաւատամբ զՍուրբ Հոգին՝ Աստուած, անեղ. անժամանակ․ ոչ ծնեալ՝ այլ բղիսեալ ի Հօրէ․ էակից Հօր եւ փառակից Որդւոյ։

Հաւատամբ զԵրրորդունիւն Սուրբ, մի բնունիւն, մի աստուածունիւն․ ոչ երեք աստուածք, այլ՝ մի Աստուած, մի կամբ, մի նագաւորունիւն, մի իչխանունիւն․ արարիչ երեւելեաց եւ աներեւունից։

Kahanayn

Hrazharimk i sadanaye, yev hamenayn khapeootene nora, i badranats nora, i khorhrtots nora, i knatsits nora, i char gamats nora, i char hreshdagats nora, i char bashdoneits nora, i char gamararats nora, yev hamenayn char zorootene nora: hrazharelov hrazharimk.

Yeritsus grgnya.

Yev aba tarnamk i looys asdvadzkidootyan.

Kahanayn

Khosdsvanemk yev havadamk amenagadar srdyoo zHayrn Asdvadz, anegh; andzin, yev ansgizpn; ayl yev dznogh Vortvo yev pghkhogh Hokvooyn srpo.

Havadamk zPann Asdvadz, anegh, dznyal: yev sgsyal i Hore nakh kan zyavidyans; voch hedo yev voch grdser; ayl vorkan Hayrn hayr: unt nmin yev Vortin Vorti.

Havadamk zSoorp Hokin Asdvadz, anegh; anzhamanag; voch dznyal: ayl pghkhyal i Hore; eagits Hor yev paragits Vortvo.

Havadamk zErrortootyoon Soorp, mi pnootyoon, mi asdvadzootyoon; voch yerek asdvadzk, ayl, mi Asdvadz, mi gamk, mi takavorootyoon, mi ishkhanootyoon; ararish yerevelyats yev anerevootits.

Stand facing the doors of the church.

Priest

We renounce Satan and his every deceit, his guiles, his thoughts, his ways, his evil will, his evil emissaries, his evil officials, the doers of his evil will, and his every evil power by renouncing we renounce.

Repeat three times.

Turn to face the altar.

And now we turn to the light of the knowledge of God.

The faithful kneel.

Priest

With all our hearts we believe in and confess God the Father, uncreated, not born, and without beginning; Who also brought forth the Son and emanated the Holy Spirit.

We believe in God the Word, uncreated, born, and begun from the Father before eternity; neither subsequent nor lesser, but as much as the Father is Father, with Him, the Son is Son.

We believe in God the Holy Spirit, uncreated and timeless; not born but proceeded from the Father; coexistent with the Father and with the same glory as the Son.

We believe in the Holy Trinity, one nature, one godhead; not three gods, but one God, one will, one kingdom, one authority; creator of things visible and invisible. Հաւատամբ յԵկեղեցի Սուրբ՝ զԹողուԹիւն մեղաց՝ ՀաղորդուԹեամբ սրբոց։

Հաւատամը զմինն յերից անձանց զԲանն Աստուած՝ ծնեալ ի Հօրէ նախ քան զյաւիտեանա ի ժամանակի իջեալ յաստուածածին կոյսն Մարիամ, առեալ յարենէ նորա՝ միաւորեաց ընդ իւրում աստուածու[ժեանն. իննամսեայ ժուժկալեալ յարգանդի անարատ Կուսին. եւ եղեւ աստուածն կատարեալ՝ մարդ կատարեալ, հոգւով եւ մտօք մարմնով. մի անձն, մի դէմ, եւ միաւորեալ մի բնու[ժիւն։ Աստուածն մարդացեալ առանց փոփոխման եւ առանց այլայլու[ժեան. անտերմն յղու[ժիւն եւ անապական ծնունդ. որպես ոչ է սկիզբն աստուածու[ժեան նորա՝ եւ ոչ վախճան մարդկու[ժեան նորա։ (Զի Ցիսուս Քրիստոս երէկ եւ այսօր՝ նոյն եւ յաւիտեան)։

Հաւատամը զՏէրն մեր Ցիսուս Քրիստոս չրջեալ ի վերայ երկրի. յետ երեսուն ամաց եկեալ ի մկրտու[ժիւն։ Հայր ի վերուստ վկայեալ՝ «Դա՛ է որդի իմ սիրելի.» եւ Հոդին Սուրբ աղաւնակերպ իջեալ ի վերայ նորա։ Փորձեալ ի սատանայէ եւ յաղ[ժեալ նմա։ Քարոզեալ մարդկան զփրկու[ժիւն։ Աչիսատեալ մարմնով, վաստակեալ՝ քաղցեալ՝ եւ ծարաւեալ։ Ցետոյ եկեալ կամաւ ի չարչարանա իսաչեալ եւ մեռեալ մարմնովն, եւ կենդանի Աստուածու[ժեամբն։ Մարմինն եղեալ ի գերեզմանի՝ միաւորեալ Աստուածու[ժեամբն, եւ Հոդւովն իջեալ ի դժոիս՝ անբաժանելի սառածու[ժեամբն։ Քարոզեալ Հոդւոցն՝ աւերեալ զդժոիս՝ եւ ազատեալ զՀոդիս։ Ցետ երից աւուրց յարուցեալ ի մեռելոց եւ երեւեալ աչակերտացն։

Հաւատամբ զՏէրն մեր Ցիսուս Քրիստոս՝ նովին մարմնովն Համբարձեալ յերկինս եւ նստեալ ընդ աջմէ Հօր։ Այլեւ դալոց է նովին մարմնովն եւ փառօբ Հօր՝ ի դատել զկենդանիս եւ զմեռեալս որ եւ յարութիւն ամենայն մարդկան։

Հաւատամբ եւ զՀատուցումն գործոց․ արդարոցն կեանք յաւիտենական, եւ մեղաւորացն տանջանք յաւիտենական։ Ամէն։ Havadamk hEgeghetsi Soorp, ztoghootyoon meghats: haghortootyamp srpoz.

Havadamk zminn herits antsants zPann Asdvadz: dznyal i Hore nakh kan zyavidyans; i zhamanagi ichyal hasdvadzadzin kooysn Mariam, aryal harene nora: miavoryats unt yooroom asdvadzootyann; innamsyay zhoozhgalyal harkanti anarad Goosin; yev yeghev asdvadzn gadaryal, mart gadaryal, hokvov yev mdok marmnov; mi antsn, mi tem, yev miavoryal mi pnootyoon. Asdvadzn martatsyal arants popokhman yev arants aylaylootyan; ansermn hghootyoon yev anabagan dznoont; vorbes voch e sgizpn asdvadzootyan nora: yev voch vakhjan martgootyan nora. (Zi Hisoos Krisdos yereg yev aysor: nooyn yev havidyan.)

Havadamk zDern mer Hisoos Krisdos shrchyal i vera yergri; hed yeresoon amats yegyal i mgrdootyoon. Hayr i veroosd vgayyal, "Ta e vorti im sireli;" yev Hokin Soorp aghavnagerb ichyal i vera nora. Portsyal i sadanaye yev haghtyal nma. Karozyal martgan zprgootyoon. Ashkhadyal marmnov, vasdagyal: kaghtsyal: yev dzaravyal. Hedo yegyal gamav i charcharans; khashyal yev meryal marmnovn, yev gentani Asdvadzootyampn. Marminn yetyal i kerezmani, miavoryal Asdvadzootyampn, yev hokvovn ichyal i tzhokhs, anpazhaneli asdvadzootyampn. Karozyal hokvotsn, averyal ztzhokhs, yev azadyal zhokis. Hed yerits avoorts harootsyal i merelots yev yerevyal ashagerdatsn.

Havadamk zDern mer Hisoos Krisdos, novin marmnovn hampartsyal hergins yev nsdyal unt achme Hor. Aylev kalots e novin marmnovn yev parok Hor: i tadel zgentanis yev zmeryals vor yev harootyoon amenayn martgan.

Havadamk yev zhadootsoomn kordzots; artarotsn gyank havidenagan, yev meghavoratsn danchank havidenagan. Amen. We believe in the Holy Church, in the forgiveness of sins, in the communion of the saints.

We believe that one of the three persons, God the Word, born of the Father before eternity, in time descended into the Birthgiver-of-God, the Virgin Mary, took blood from her and united it with His divinity; restrained Himself for nine months in the womb of the Immaculate Virgin; and perfect God became perfect man in soul, mind, and body; one person, one essence and one nature united. God became human without change and without transformation; immaculate conception and incorruptible birth; as there is no beginning to His divinity, there is no end to His humanity. (For Jesus Christ is the same yesterday, today and forever.)

We believe that our Lord Jesus Christ walked upon the earth. After thirty years He came to be baptized. The Father witnessed from above, "This is My beloved Son;" and the Holy Spirit descended upon Him in the form of a dove. He was tempted by Satan and defeated him. He preached salvation to humanity; He labored physically, was fatigued, became hungry and thirsty. He then came willingly to be tortured, was crucified and died in the flesh, but lived as God. The body, united with the divinity, was laid in the tomb; and the soul, with inseparable divinity, descended into hell. He preached to the souls, devastated hell, and freed the souls. After three days He rose from the dead and appeared to the disciples.

We believe that our Lord Jesus Christ, in the same body, ascended into heaven and sat at the right hand of the Father. He will also come, with the same body and with the glory of the Father, to judge the living and the dead, which is the resurrection of all humanity.

We also believe in the recompense of deeds: the everlasting life of the righteous and the everlasting suffering of the sinful. Amen.

Քահանայն

Յանուն Հօր, և Որդւոյ, և Հոգւոյն Սրբոյ։ Ամէն։

Հաւատացեալք

Մեղայ Ամենասուրբ Երրորդու/ժեանն՝ Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոդւոյն Սրբոյ։ Մեղուցեալ եմ Աստուծոյ։ Խոստովանիմ առաջի Աստուծոյ եւ սրբուՀւոյ Աստուածածնին, եւ առաջի ամենայն սուրբոց, եւ առաջի քո Հայր սուրբ՝, զամենայն մեղս զոր դործեալ եմ։ Քանգի մեղայ խորհրդով, բանիւ եւ դործով, կամայ եւ ակամայ, դիտու/ժեամբ եւ անդիտու/ժեամբ. մեղայ Աստուծոյ։

Քահանայն

Աստուած Թողութիւն չնորհսցէ։

Հաւատացեալք

Այլ եւ մեղայ եօԹնիցս յանցանօք մահացու մեղօք՝. հպարտու[ժեամբ եւ մասամբջ նորին. նախանձու եւ մասանբջ նորին. բարկու[ժեամբ եւ մասամբջ նորին. ծուլու[ժեամբ եւ մասանբջ նորին. աղահու[ժեամբ եւ մասամբջ նորին. բղջախոհու[ժեամբ եւ մասամբջ նորին. Աստուծոյ։

Քահանայն

Աստուած Թողութիւն չնորհսցէ։

Հաւատացեալք

Այլ եւ մեղայ ամենայն պատուիրանացն Աստուծոյ. յանձնառելեացն եւ հրաժարելեացն. գի ոչ գյանձնառականան կատարեցի, եւ ոչ ի հրաժարելացն հեռացայ։ Զօրէնա առի եւ յօրինացն հեղգացայ. ի կարգս քրիստոնէու[ժեան հրաւիրեցայ` եւ գործովս անարժան գտայ, գիտելով գչարն կամաւ կորացայ, եւ ի բարեաց գործոց ես ինձէն հեռացայ. վա`լ ինձ, վա`լ ինձ, վա`լ ինձ. Զո՞րն

Kahanayn

Hanoon Hor, yev Vortvo, yev Hokvooyn Srpo. Amen.

Havadatsyalk

Megha Amenasoorp Yerrortootyann, Hor yev Vortvo yev Hokvooyn Srpo. Meghootsyal yem Asdoodzo. Khosdovanim arachi Asdoodzo yev srpoohvo Asdvadzadznin, yev arachi amenayn soorpoz, yev arachi ko hayr soorp, zamenayn meghs zor kordzyal yem. Kanzi megha khorhrtov, panyoo yev kordzov, gama yev agama, kidootyamp yev ankidootyamp; megha Asdoodzo.

Kahanayn

Asdvadz toghootyoon shnorhstse.

Havadatsyalk

Ayl yev megha yeotnitss hantsanok mahatsoo meghok; hbardootyamp: yev masampk norin, nakhantsoo yev masanpk norin, pargootyamp yev masampk norin, dzoolootyamp yev masanpk norin, akahootyamp yev masampk norin, vorgramolootyamp yev masampk norin, pghchakhohootyamp yev masampk norin, megha Asdoodzo.

Kahanayn

Asdvadz toghootyoon shnorhstse.

Havadatsyalk

Ayl yev megha amenayn badooiranatsn Asdoodzo; hantsnarelyatsn yev hrazharelyatsn; zi voch zyantsnaragansn gadaretsi, yev voch i hrazharelatsn heratsa. Zorens ari: yev horinatsn heghkatsa; i garks krisdoneootyan hraviretsa: yev kordzovs anarzhan kda, kidelov zcharn gamav goratsa, yev i paryats kordzots yes intsen heratsa; va:h ints, va:h ints, va:h ints. Zo?rn asem, gam zo?rn khosdovanim; zi antyoo

Congregation kneels.

Priest

In the name of the Father, and of the Son, and of the Holy Spirit. Amen.

Faithful

I have sinned against the All-holy Trinity: the Father, the Son, and the Holy Spirit. Truly, I have sinned against God. Therefore, I confess in the presence of God, and before the holy Birthgiver-of-God, and before all the saints, and before you holy father, all the sins which I have committed. For I have sinned in thought, word and deed, willingly and unwillingly, knowingly and unknowingly; I have sinned against God.

Priest

May God grant you forgiveness.

Faithful

I have also sinned by the seven-fold transgressions of the deadly sins: by pride and all its forms, envy and all its forms, anger and all its forms, sloth and all its forms, covetousness and all its forms, gluttony and all its forms, and lust and all its forms; I have sinned against God.

Priest

May God grant you forgiveness.

Faithful

I have also sinned against all the commandments of God, both prescribed and prohibited; for I have neither performed the prescribed commands, nor abstained from that which is prohibited. I accepted the laws, but was slothful in keeping them. I was invited into the order of Christianity, but was found unworthy of it by my works: knowing the evil, I willingly followed it, and from good works I ատեմ, կամ զո՞րն խոստովանիմ․ զի անվժիւ են յանցանք իմ․ անտոելի են անօրէնու[ժիւնք իմ․ աններելին են ցաւք իմ, եւ անբժչկելի են վէրք իմ․ մեղայ Աստուծոյ։

Քահանայն

Աստուած Թողութիւն չնորհսցէ։

Հաւատացեալք

Հայր սուրը՝ զջեզ ունիմ միջնորդ Հաչտու/ժեան եւ բարեխօս առ միածին Որդին Աստուծոյ. զի իչիանու/ժեամբդ որ տուեալ է ջեզ, արձակեսցես զոա ի կապից մեղաց իմոց, աղաչեմ զջեզ։

Քահանայն

Տէր, ողորմե՛ա․ Տէր, ողորմե՛ա․ Տէր, ողորմե.ա։

Ողորմեսցի քեզ մարդասէրն Աստուած, եւ [ժողու[ժիւն չնորհեսցէ ամենայն յանցանաց քոց, [սոստովանացելոցն եւ մոռացելոցն։ Եւ ես կարգաւս քահանայական իչիսանու[ժեան, եւ հրամանաւն աստուածային՝ [ժէ «զոր արձակիցէք յերկրի, եղիցի արձակեալ յերկինս,» նովին բանիւն արձակեմ զքեզ յամենայն մասնակցու[ժենէ մեղաց քոց. ի խորհրդոց, ի բանից, եւ ի գործոց. յանուն Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն Սրբոյ, եւ դարձեալ տամ զքեզ ի խորհուրդս սուրբ եկեղեցւոյ. գի զոր ինչ գործիցես բարիս, եղիցի քեզ ի բարեդործու[ժիւն եւ ի փառս հանդերձեալ կենացն։ Ամէն։ yen hantsank im; anaseli yen anorenootyoonk im; annerelin yen tsavk im, yev anpzhshgeli yen verk im; megha Asdoodzo.

Kahanayn

Asdvadz toghootyoon shnorhstse.

Havadatsyalk

Hayr soorp: zkez oonim michnort hashdootyan yev parekhos ar miadzin Vortin Asdoodzo; zi ishkhanootyampt vor dooyal e kez, artsagestses zsa i gabits meghats imots, aghachem zkez.

Kahanayn

Der, voghormya; Der, voghormya; Der voghormya.

Voghormestsi kez martasern Asdvadz, yev toghootyoon shnorhestse amenayn hantsanats kots, khosdovanatselotsn yev moratselotsn. Yev yes garkavs kahanayagan ishkhanootyan, yev hramanavn asdvadzayin te "zor artsagitsek hergri, yeghitsi artsagyal hergins," novin panyoon artsagem zkez hamenayn masnagtsootene meghats kots; i khorhrtots, i panits, yev i kordzots; hanoon Hor yev Vortvo yev Hokvooyn Srpo, yev tartsyal dam zkez i khorhoorts soorp yegeghetsvo; zi zor inch kordzitses paris, yeghitsi kez i parekordzootyoon yev i pars hantertsyal genatsn. Amen. purposely kept away; woe to me! woe to me! woe to me! Which of my misdeeds shall I recount, or which shall I confess? For my sins are innumerable, my iniquities are unspeakable, my pains are unrelievable, and my wounds are incurable; I have sinned against God.

Priest

May God grant you forgiveness.

Faithful

Holy father, I hold you as reconciler and intercessor with the only begotten Son of God, that by the authority given to you, you will release me of the bonds of my sins, I implore you.

Priest

Lord have mercy, Lord have mercy, Lord have mercy.

May God the lover of humanity have mercy upon you and grant you forgiveness of all your sins, both those which you have confessed as well as those you have forgotten. With this priestly authority and by the divine command that "whatever you loose on earth, shall be loosed in heaven," and with the same words, I absolve you of all participation in your sins; in thought, in word, and in deed, in the name of the Father the Son and the Holy Spirit, and re-instate you in the sacraments of the Holy Church, that whatever good you do may be accounted to you as works of goodness and for the glory of the live to come. Amen.